

कोकिलः, -ला [कुल-इलच् Un. 1. 54.] 1 The (Indian or black) cuckoo; पुंस्कोकिले यन्मधुरं चुकूज Ku. 3. 32; 4. 16; R. 12. 39. -2 A fire-brand. -**Comp.** -**आवासः**, -**उत्सवः** the mango tree. -**इक्षुः** a kind of sugar-cane. -**प्रियः** (in music) a kind of measure. -**व्रतम्** N. of an observance.

कोकिलकः N. of a metre.

कोङ्कः, **कोङ्कणः** (Pl.) N. of a country, the strip of land between the Sahyādrī and the ocean; Mb. 6; आक्रम्य क्रमुकश्यामान्कोङ्कणान्सप्त तापयन् । तुरगानिव तिग्मांशोः प्रतापस्तस्य पप्रथे ॥ Rāj. T. 4. 159. -**णम्** A kind of weapon.

कोङ्कणा N. of Renukā, wife of Jamadagni. -**Comp.** -**सूतः** an epithet of Paraśurāma.

कोङ्काण, **कोक्काण** a. Coming from कोङ्कण; श्यामा कुवलयमाला कोक्काणी कीर्तिवर्मणस्तुरगी Ks. 121. 278.

कोच a. [कुच् कर्त्तरि ण] Drying, becoming dry. -**चः** 1 Drying up, withering, aridity. -2 A man of mixed caste, (the offspring of a fisherman by a female butcher.)

कोजागरः [को जागर्ति इति लक्ष्म्या उक्तिरत्र काले पृषो० Tv.] N. of a festival held on the full moon night in the month of Āśvina and celebrated with several games.

कोटः [कुट्-घञ्] 1 A fort. -2 A hut, shed. -3 Crookedness (moral also). -4 A beard. -**Comp.** -**पः**, -**पालः** The commander of the fort (Mar. किलेदार). See कोटिपाल.

कोटक a. Curving, bending. -**कः** 1 A builder of sheds, thatcher. -2 A mixed caste (offspring of a mason by a daughter of a potter).

कोटनः Winter.

कोटरः, -**रम्** [कोटं कौटिल्यं राति रा-क Tv.] The hollow of a tree; नीवाराः शुक्रगर्भकोटरमुखभ्रष्टास्तरुणामधः Ś. 1. 14; कोटरमकालवृष्ट्या प्रबलपुरोवातया गमिति M. 4. 2; R̥s. 1. 26.

कोटरी, **कोटवी** 1 A naked woman; पाटयन्क्षुरिकाघातैः कोटवीस्तनकोटरम् Rāj. T. 5. 440. -2 An epithet of the goddess Durgā (represented as naked).

कोटिः, -**टी** f. [कुट्-इञ्] 1 The curved end of a bow; भूमिनिहितैककोटिकर्मुकम् R. 11. 81; U. 4. 29. -2 The end or extremity, edge or point in general; सहचरी दन्तस्य कोटपा लिखन् Māl. 9. 32; अङ्गदकोटिलम् R. 6. 14; 7. 46; 8. 36. -3 The edge or point of a weapon. -4 The highest point, excess, pitch, climax, excellence; परां कोटिमानन्दस्याध्यगच्छन् K. 369; so कोपकोटिमापन्ना Pt. 4; excessively angry; कल्याणी कल्याणि कञ्जिलयां कल्याणकोटिस्थिताम् Viś. Guṇā. 275. -5 The horns or digits of the moon; आवर्जितजटामौलिविलम्बिशिकोटयः Ku. 2. 26. -6 Ten millions, a crore; वित्तस्य विद्यापरिसंख्यया मे कोटीश्वतसो दश चाहरेति R. 5. 21; 12. 82; Ms. 6. 63. -7 The complement of an arc to 90° (in math.). -8 The perpendicular side of a right-angled triangle (in math.). -9 A class, department, kingdom; मनुष्यं, प्राणिं &c.

-10 One side of a question in dispute, an alternative. -11 The pinnacle, peak (शिखर); कोटिं तस्य समुद्रस्य काञ्चनीं शतयोजनाम् Rām 4. 42. 19. -**Comp.** -**ईश्वरः** a millionaire; ततः कोटीश्वराख्येन वणिजा स समं ययौ Ks. 56. 64; नवनवतिशतद्रव्यकोटीश्वरास्ते नन्दाः... हताः पश्यतो राक्षसस्य Mu. -**जित्** m. an epithet of Kālidāsa. -**जीवा**, -**ज्या** the cosine of an angle in a right-angled triangle (in math.). -**द्वयम्** two alternatives. -**पात्रम्** a rudder. -**पालः** the guard of a stronghold. -**वर्षम्** N. of the capital of the demon-chief Bāṇa. -**वेधिन्** a. (lit.) striking a point; (fig.) performing the most difficult things; कोटिवेधिनि सिद्धे हि Rāj. T. 1. 110. -**श्रीः** an epithet of Durgā. -**होमः** a kind of sacrificial offering.

कोटिक a. Forming the highest point of anything.

कोटिमत् a. Edged, pointed; चापेन यस्य विनिवर्तितकर्म जातं तत्कोटिमत्कुलिशमाभरणं मघोनः Ś. 7. 26.

कोटिशः ind. By crores, by tens of millions, in innumerable numbers; गां कोटिशः स्पर्शयता घटोष्ठीः R. 2. 49.

कोटिरः [कोटिं राति रा-क Tv.] 1 The hair collected on the forehead by ascetics in the shape of a horn. -2 An ichneumon. -3 An epithet of Indra.

कोटि (टी) शः A harrow.

कोटीरः [कोटिमीरयति ईर् अण् Tv.] 1 A diadem, crown; यत्पादाम्बुजचुम्बिनां सुरपतेः कोटीरगारुमतस्तोमानां तुलसीदलप्रकरतः Viś. Guṇā. 260. -2 A crest. -3 The hair collected (by ascetics) on the forehead in the shape of a horn, matted hair in general; कोटीरबन्धनधनुर्गुणयोगपट्टव्यापारपारगममुं भज भूतमर्तुः N. 11. 18; कठोरे कोटीरे स्खलसि जहि जम्भारिसुकुटम् Ā. L.

कोट्टः [कुट्-घञ् नि० गुणः] A fort, castle.

कोट्टवी [कोट्टं वाति वा-क, गौरा० ङष् Tv.] See कोटरी-वी. 1 A naked woman with dishevelled hair. -2 N. of the goddess Durgā. -3 N. of the mother of Bāṇa.

कोट्टारः [कुट्ट-आरक् पृषो०] A fortified town, stronghold. -2 The stairs of a pond. -3 A well. -4 A libertine, a dissolute person.

कोठः 1 A variety of leprosy with large round spots. -2 Ring-worm.

कोणः [कुण्-करणे घञ् कर्त्तरि अच् वा Tv.] 1 A corner, an angle (of anything); भयेन कोणे कचन स्थितस्य Vikr. 1. 99; युक्तमेतन्न तु पुनः कोणं नयनपद्मयोः Bv. 2. 173. -2 An intermediate point of the compass. -3 The bow of a lute; a fiddle-stick. -4 The sharp edge of a sword or weapon. -5 A stick, staff, club. -6 A drum-stick; ...कोणेभ्यो निजघ्नरे Bk. 14. 2. -7 N. of the planet Mars. -8 N. of the planet Saturn. -9 A sort of musical instrument [cf. Gr. *gonia*]. -**Comp.** -**आघातः** striking of drums, tabors &c., used in the sense of ' a mingled sound of vari-